

'Gezelligheid met weinig' op Klein Seminarie

De Stentor haalt met lezers herinneringen op aan het seminarie. Van- daag: nonnen helpen in de huishouding.

door **Jeroen Pol**
APELDOORN - Gerda Brugman-Koolman (71) werkte van 1955 tot 1961 bij de nonnen op het Klein Seminarie. Ze werkte er onder andere in de keuken. Contact met de priesters in opleiding was verboden. „Het was een leuke tijd, waar ik veel discipline heb opgedaan.” Mevrouw Brugman heeft volop herinneringen. Ze was één van de ongeveer veertien meiden die de nonnen van De Goddelijke voorzienigheid uit Tegelen bijstonden tijdens de dagelijkse werkzaamheden.

‘Er was een strikte scheiding, anders kon de verleiding te groot worden.’

„We spraken niet met de zusters. We leefden in een soort klooster-sfeer. Eens in de twee weken hadden we weekeinde. Mochten we van zaterdag 16 uur tot zondag 21 uur naar huis. Als groep vormden we een soort gezin, samen met de nonnen.”

De dagen begonnen vroeg. Om 6 uur was Brugman al aan het werk, bij de vleesmachine. „Bijna al het eten kwam van het eigen terrein.

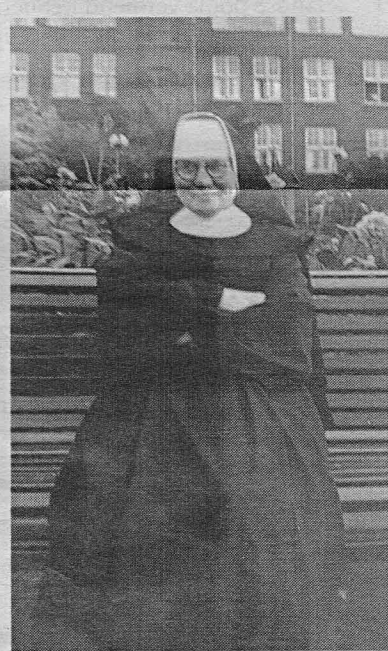
We hadden varkens, die werden geslacht. Er was een bakkerij en er werden groenten verbouwd. Ik had een keer verteld dat ik thuis had leren worst maken. Dat heb ik daar ook veel gedaan, moest ik de darmen met een lepel schoonmaken.”

De warme maaltijd werd in de middag genuttigd. „Ik weet nog heel goed dat we dagelijks de groenten en de aardappels schoonmaakten. Dat gebeurde op het grote middenplein, dat was omgeven door de gebouwen.”

Brugman had een goed contact met zuster Gebertha, die als een soort moeder van de studenten werd gezien. „Ik kwam af en toe ook in aanraking met de studenten. Mocht het warme eten opdienen. Maar met elkaar spreken was uit den boze. Er was een strikte scheiding, omdat anders de verleiding wel eens te groot zou kunnen worden.”

Juist omdat de meiden zich met weinig tevreden stelden was de onderlinge sfeer goed. „Er was nauwelijks een vorm van vermaak. Toch deden we allerlei leuke dingen. Hielden we toneelavondjes en zo. We waren heel creatief met niks. Wikkelden we elkaar in met toiletpapier en hielden we een wedstrijd wie het eerst los was.”

„Ik heb er altijd met veel liefde en plezier gewerkt”, kijkt Brugman terug. „Als ik er langs rijd moet ik ook altijd naar het gebouw kijken. Arnhemseweg 348, ik zal het nummer nooit vergeten.”

Zuster Concordia op een bankje voor het zusterhuis.

Huismeester Bas Wijnbergen zorgde jarenlang voor het onderhoud van de verschillende technische installaties van het Klein Seminarie aan de Arnhemseweg.